

ФОРМУВАННЯ ПРЕДМЕТНО-ПРОСТОРОВОГО СЕРЕДОВИЩА ДИТЯЧОЇ БІБЛІОТЕКИ

Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв

Анотація

З'ясовано діяння інформаційних технологій на працездатність дитини. Досліджено особливості предметно-просторового середовища бібліотеки у сучасних умовах, вплив середовища на сприйняття інформації дитиною.

Ключові слова: дитяча бібліотека, меблі бібліотеки, вплив середовища, дизайн інтер'єру.

Abstract

The influence of the environment on the perception of information and performance of the child has been investigated. The peculiarities of the library's object-space environment in modern conditions, the influence of the environment on the perception of information and the performance of the child are investigated.

Keywords: children's library, library furniture, environmental impact, interior design.

Вступ

Бібліотека як соціальний інститут у всі часи свого існування несла відповідальність за удосконалення читацької діяльності, за виховання культури читання. Є затребуваними такі принципи діяльності, як адресність послуг, тривалість подальших пошуків ефективних форм обслуговування читача, масштабність комунікацій, зокрема, тих, що спрямовані на розвиток творчого читання. В бурхливий період становлення інформаційно-комунікативних технологій ця родова функція бібліотеки, начебто, відійшла на другий план, висунувши на передову формування інформаційної культури користувачів бібліотеки. Але час доводить невинуватість, применшення ролі читання в інформаційну епоху.

Результат досліджень

Актуальність теми полягає у переосмисленні простору сучасної дитячої бібліотеки, як мультимедійного, багатофункціонального простору, який повинен відповідати вимогам суспільства та сьогоденним трендам. Діти повинні мати можливість самостійно брати й вивчати будь-що — це формує важливі навички навчання. Вміння вчитися дуже важливо у швидкозмінному світі.

Дуже важливо організувати зону для творчості дітей. Це може бути невеличкий куточок, де досить поставити столик і кілька стільців навколо, щоб невелика група дітей з 3–5 чоловік могла займатися творчістю, розташувавши на столі папір, олівці, фарби, фломастери, пластилін, природні матеріали, клей, ножиці і т. д. Для демонстрації малюнків і виробів повинно бути виділено спеціальне місце.

Для створення сприятливої і привабливої атмосфери для дітей і підлітків в бібліотеці можна використовувати незвичайні деталі: підлогу в зоні спілкування підлітків перетворити в горбистий зелений луг з деревами полицями, штучною травою і подушками у вигляді каменів, так що улюблену книгу зручно буде читати лежачи.

До формування бібліотечного простору відноситься також оформлення середовища навколо бібліотеки. Це може бути внутрішній двір або сад, які використовуються для організації додаткових місць для читання, проведення різних заходів; майданчик для дитячих ігор, що дозволяє створити органічну єдність; спокійне читання в стінах бібліотеки і виплеск енергії на свіжому повітрі [2].

Відгукуючись на ритм сучасного життя, бібліотека змінюється і поєднує різні формати навчальної діяльності, творчості та дозвілля.

Бібліотека повинна бути дружелюбна по відношенню до читача. Фонди і робочі місця слід розташовувати так, щоб досягалася максимальна ефективність дій персоналу. Найкраще планувати бібліотеку, моделюючи бібліотечні зони квадратами або прямокутниками навколо точок

обслуговування. В добре спланованій бібліотеці кафедра обслуговування повинна бути вузлом, або центром, від якого радіусами розходяться фонди, читачькі місця, спеціальне обладнання тощо.

Художньо-проектна діяльність направлена на розробку елементів дитячого предметно-просторового ігрового середовища у внутрішньому просторі громадського закладу, що «відрізняються високими споживчими властивостями та естетичними якостями». Система принципів дизайну слугує для формування гармонійного середовища і тимчасового перебування дітей у ньому. Атрибутом проектування є оптимізація функціональних процесів ігрової діяльності дітей та підвищення естетичного рівня. Особливе наукове значення надається структурі та якостям форми, окремих виробів, як його елементів [3].

Реалізація ідеї створення комфортного середовища у громадському просторі потребує глибокого знання основних законів і тенденцій формотворення ігрових об'єктів для дітей, об'ємно-просторової організації, ергономічних та композиційно-естетичних аспектів, а також розуміння фізичних, психічних та духовних потреб суспільства. Професійне проектування дитячого середовища полягає у створенні інтегрованого середовища, яке б сприяло розвагам та відпочинку дітей, їх пізнанню, комунікації, соціалізації та лікуванню, а також розкривало та доповнювало б сутність громадської діяльності дорослих.

Висновки

У статті узагальнено науковий досвід вивчення впливу середовища на продуктивність людини, зокрема дитини.

Читання і отримання інформації може бути раціональним, швидким, але як цінність сучасного суспільства і його культури, процес читання лише тоді перетворюється в акт творчості, коли стає творчою діяльністю.

При розгляді особливостей простору і часу у формуванні дизайн-об'єктів було виділено три основних концепції образотворення: 1) нерозривна єдність часу і простору; 2) об'єктивність; 3) віртуальність. Просторово-часові відношення виступають способами моделювання художнього образу в дизайні. Такий підхід дозволяє створювати гнучкі моделі динамічного простору з можливістю подальшого поновлення і доповнення.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Ананьев Б. Г. Особенности восприятия пространства у детей / Б. Г. Ананьев. — Высш. шк., 1964. — 98 с.
2. Арнхейм Р. Искусство и визуальное восприятие / Р. Арнхейм. — Москва : Прогрес, 1974. — 286 с.
3. Артамонова О. Предметно-пространственная среда: ее роль в развитии личности / О. Артамонова. — Дошкольное воспитание. 1995. — 137 с.
4. Архангельская З. Е., Северина С. С. Архитектура зданий бытового обслуживания / З. Е. Архангельская, С. С. Северина. — Будівельник. 1983. — 213 с.
5. Лазарев А. Г. Архитектура, строительство, дизайн : учебн. [для студ. высш. архитектурно-строительных учебных завед. 3-е изд.] — Ростов н/Д : Феникс, 2007. — 169 с.
6. Биковська О. В. Дидактичні ігри у процесі трудового виховання / О. В. Биковська / Наукові записки. — Київ, 2002. — 234 с.
7. Бойчук А. В. Пространство дизайнера / А. В. Бойчук. — Харьков : Нове слово, 2013. — 156 с.
8. Бондаренко А. К., Матусик А. И. Воспитание детей в игре / А. К. Бондаренко, А. И. Матусик : пособ. [для воспит. дет. сада]. 1979. — 154 с.

Шнігунова Таїсія Володимирівна — здобувач вищої освіти інституту дизайну та реклами, Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв. e-mail: tasunme@gmail.com

Науковий керівник: Мазніченко Олена Володимирівна — кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри дизайну середовища, Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв. e-mail: archiart.gap@gmail.com

Taisiya Spygunova — applicant for higher education at the Institute of Design and Advertising, National Academy executives of Culture and Arts. e-mail: tasunme@gmail.com

Supervisor: Elena Maznichenko — Candidate of Arts, Associate Professor of the Department of Environmental Design, National Academy executives of Culture and Arts. e-mail: archiart.gap@gmail.com